

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. Initur narratio de vita & rebus gestis Rustici, ut etiam captata occasione illustretur memoria magni viri. Monachus fuit in monasterio Lirinensi, tum Presbyter Ecclesiæ Massiliensis, demum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

universis fratribus innotesceret per sollicitudinem Ravennij. Denique principem locum inter Episcopos Gallicanos obtinuisse Ravennium hinc colligi posse mihi videtur, quod & in epistola illa synodica & in responsione Leonis, tum etiam in actis Concilij apud Arelatem habiti in causa insulae Lirinensis, Ravennius primo ubique loco nominatur ante Rusticum Narbonensem & Ingenium Ebredunensem, tamen isti ordinatione multo antiquiores essent. Unde patet, ut hoc quoque dicamus, corrigendam esse inscriptionem alterius epistolae ejusdem Leonis ad Ravennium, Rusticum, & Venerium, quae perturbato ordine hodie legitur, cum Rusticus ante Ravennium nominetur hoc modo: *Dilectissimis fratribus, Rustico, Ravennio, Venerio, & ceteris Episcopis per Gallias constitutis.* Nisi si Leo ita egit de industria, ut ostenderet nihil privilegij super ceteros Episcopos habere Ravennium.

III. Praetermissis ceteris probationibus, in solo Concilio Arelatensi explicando immorabimur; ex quo constare poterit non dubitasse Ravennium quem Episcopos Arelatem ad Concilium evocare posset, tamen de causa ageretur monasterij extra provinciam Viennensem positi. Exorta enim erat gravis & ingens controversia inter Theodorum Episcopum Forojulensem in secunda Narbonensi & Faustum Abbatem Lirinensem de monachis laicis, deberetne eorum curam gerere Episcopus, an verò ad Abbatem solum ea cura pertineret absque ulla interventione auctoritatis Episcopi, & an liceret Episcopo quosdam ex eis promovere ad clericatum invito Abbate. Repugnabat haud dubie Faustus, quem propterea Theodorus ex insula abduci & sibi exhiberi iussit. Erat maxima per regiones illas monasterij Lirinensis & Abbatis fama. Itaque controversia illa provinciales varia in studia diduxit, & grande, ut cum Ravennio loquamur, scandalum genuit, quod atrocitate sui multos involvit. Quid heic fecit Ravennius Arelatensis? Pro jure loci sui & secundum receptam consuetudinem epistolam generalem scripsit ad Episcopos provinciarum finitimarum, uti ad hoc remediandum scandalum Arelatem accederent ante diem III. Kalendas Januarias, qui dies audientiae constitutus erat. Convenerunt ergo duodecim Episcopi, & inter hos, Rusticus Narbonensis, & Ingenius Ebredunensis Alpium maritimarum Metropolitanus. Hujus auctoritate Concilij sopitum est illud dissidium; ut patet ex Actis synodi, quae à Sirmondo & Dacherio edita sunt.

IV. Ravennius porro, cum epistolam

Tom. II.

generalem ad Episcopos scriberet, in fine exemplaris quod ad Episcopos qui ex insula Lirinensi assumpti erant (ex enim legendum puto pro in) misit, haec addidit: *Beatitudinem vero vestram praecipue adesse convenit, quos insula ipsa velut sinu quodam generitricis fovens, ad eam gratiam quae nunc in vobis est Domino instigante produxit.* In exemplari verò quod ad Rusticum Narbonensem missum est, praeter communem Episcopis ex Lirinensi monasterio assumptis admonitionem, istam peculiarem pro Rustico addidit Ravennius: *Ac praecipue beatitudo vestra ut ad si primum deprecamur, quia gravior infirmitas necessario medicos peritissimos inquirat.* Erat enim Rusticus vir doctissimus, ac negotiorum haud dubie monasticorum peritissimus. Monachus quippe fuerat in primo adolescentiae flore, ut docet Hieronymus in epistola ad eum in initis susceptae ab eo vitae monasticae scripta circa tempora Innocentij Papae primi. *Haec dicimus, ut prima te, fili Rustice, fronte doceamus magna capisse, excelsa sectari, & adolescentiae immo pueritatis incentiva calcantem, perfectae quidem aetatis gradum scandere, sed lubricum iter esse per quod ingrederis.* Cogitasse autem fortassis jam tum Rusticum de clericatu colligi videtur ex eadem Hieronymi epistola, in qua sic legitur: *Haec dico, ut etiamsi clericatus te titillat desiderium, discas quod possis docere, & rationabilem hostiam offeras Christo, ne miles ante quam tyro, ne prius magister sis quam discipulus.* Et infra: *Ita ergo age & vive in monasterio ut Clericus esse merearis.* Et mox: *Cum ad perfectam aetatem veneris, si tamen vita comes fuerit, & te vel populus vel Pontifex civitatis in clerum allegerit, agito quae Clerici sunt.*

V. Occasio postulat ut quoniam initia Rustici attigimus, etiam ceteras vitae ejus partes aggrediamur, utpote magni viri, & qui, nisi primas, saltem secundas partes obtinebat inter Episcopos Gallicanos. Iam docuimus Hieronymi testimonio eum fuisse monachum. Olim autem, cum videremus eum in monasterio socium fuisse Venerij, qui dein fuit Episcopus Massiliensis, existimabamus monachum fuisse in monasterio Massiliensi. Sed nunc omnino persuasum habeo Lirinensis insulae secretis semet abdidisse. E monasterio deinde ad Ecclesiam evocatus, haud dubie à Venerio Massiliensi Episcopo, Ecclesiae Massiliensis Presbyter factus est. Deinde ex secundis subfellis episcopalem sedem conscendit anno CDXXX. ut mox ostendam. Post aliquamultos ab ordinatione sua annos cogitavit de restauranda Ecclesia Narbonensi, quae vi ignis consumpta fuerat, quod peractum fuit anno XI. episcopatus ejus. Quo fortassis exemplo Gregorius Tu-

N ij

T. 1. Concilior.
Coll. pag. 52.

Concilium Arelat.
III. To. 1. Concil.
Coll. pag. 110.
176. v. 1. Epistole.
11. Decretorum
16. 11.

ronorum Episcopus civitatis suæ Ecclesiam ab incendio dissolutam diruptamque, reedificatam in altiori ampliori que fastigio, septimodecimo ordinationis suæ anno dedicavit, ut ipsemet testatur in lib. x. hist. Francor. cap. xxxi. Anno CDLII. Leo Papa ad Rusticum scripsit celebrem illam epistolam, quæ in omnium manibus versatur, missam per Hermetem Archidiaconum, cujus mentio extat in sequenti inscriptione, qui deinde Narbonensis Episcopus fuit post Rusticum.

VI. Superest ut fidem nostram liberemus, & ut ostendamus initia sedis Rustici incidere in annum quadringentesimum trigesimalium. Hujus rei illustre testimonium extat in veteri Inscriptione Narbonensi, quam, licet ab aliis edita jam fuisset, nos tamen ex ipso lapide antiquo dedimus emendatorem in Notis ad Salvianum, & nunc heic rursum edendam esse censuimus. Res enim tanti momenti est ut vel alieno loco illustrari debeat, cum ejus ope, quod est rarissimum in ea antiquitate, nullo negotio demonstratur, non solum annus, sed etiam dies, quo Rusticus ordinatus est Episcopus Narbonensis. Eam itaque Inscriptionem heic tibi proponimus, lector; nostramque interpretationem ea de causa addimus, quod nondum à quoquam intellecta sit hæc Inscriptio.

Explicatio Inscriptionis.

Deo & Christo miserante, limen hoc conlocatum est anno quarto Consule Valentiniano Augusto sextum, III. Kal. Decembris, XVIII. anno episcopatus Rustici.

Rusticus Episcopus, Episcopi Bonosi filius, Episcopi Aratoris de sorore nepus, Episcopi Veneri socius in monasterio, Compresbyter Ecclesie Massiliensis, anno xv. episcopatus sui, die anni quinta, III. Idus Octobris, cum Vrso Presbytero, Hermete Diacono, & eorum sequentibus, cepit deponere parietem Ecclesie dudum exusta. Trigesima septima die quad. in fundamento poni cepit. Anno secundo, VII. Idus Octobris, absidem poni fecit Montanus Subdiaconus. Marcellus Galliarum Praefectus, Dei cultor, prece exegit Episcopum hoc onus suscipere, impendia necessaria repromittens, que per biennium administrationis suæ præbuit artificibus, mercedem solidorum sexcentorum, ad operas & cetera solidos mille quingentos.

Hinc oblationes sancti Episcopi Veneri solidos
C Episcopi Dynamii L Orest
CC Agræci mille & Deconia ..
..... saluti

✠ DO. ET. XPO. MISERANTE. LIM. HOC. C. L. E. T. E. ANNO. IIII. QS. VALENTINIANO. AVG. VI. IIIKL. D. XVIII. ANNO. EPVS. RVSTI.
RUSTICVS. EPVS. EPI. BONOSI FILIVS
EPI. ARATORIS. DE. SORORE NEPVS
EPI. VENERISOCI. IN MONASTRIO
CONPRE. ECCLIE. MASSILIENSIS.
ANNO. XV. EPTVS. SVL. D. ANN. V. III. ID OCTE
C. VRSOPRE. HERMETE. DIACO. ET EOR. SEQ. TIB
COEPI. DEPON. PARIET. ECCLIE. DVDE. EXVSTAE
XXXVII. D. QVAD. IN FVNDAM. PONI. COEPI.
ANNO. II. VII. ID. OCTE. ABSID. PEMONTANVS. SVBD.
MARCELLVS. GALL. PREF. VI. CVLTOR. PRECE
EXEGIT. EPI. HOC. ONVS. SVSCIP. INPENDIA
NECESSAR. REPROMITTENS. QVAE PER
BIENN. ADMINIST
SVAE. PREB. ARTIEL. B
MERCED. SOL. CC
ADOBER. ECETER. SOL. T. O
HINC. OBLAT. SCL
EPI. VENER. SOL. C.
EPI. DYNAMI. L.
ORESTI. CC.
AGROECI. I.
ET DECONIAE.
SALVTI. I.